

MALTA

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) KOMPETENZA SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tat-13 ta' Frar, 2003

Citazzjoni Numru. 132/1998/1

Savio Spiteri .

VS

Eucharist sive Chris Cassar .

Il-Qorti ,

Rat ic-citazzjoni li permezz taghha l-attur, wara li ppremetta :

Illi b'citazzjoni prezentata quddiem dina l-Onorabbli Qorti fl-ismijiet inversi Citazzjoni Numru 227/96 il-konvenut wara li ppremetta illi d-ditta tieghu ghandha tiehu minghand l-attur is-somma ta' elf mija u tletin lira Maltin u tmintax-il centezmu (LM1130.18) bilanc minn somma akbar dovuta lilha bi hlas ta' merkanzija mibjugha u konsenjata lill-istess konvenut fil-Gourmet Bar & Restaurant Rabat road, Xlendi, li l-attur irid jithallas l-ammont dovut minghand il-konvenut u li dan id-debitu hu

wiehed cert likwidu u dovut u li l-attur ma kellu l-ebda eccezzjoni xi jqajjem ghat-talba tieghu, il-konvenut talab u ottjena mill-Qorti ghar-ragunijiet premissi biex b'sentenza fil-14 ta' Novembru 1996 libiha l-attur gie kkundannat ihallas lill-konvenut l-ammont mitlub bl-imghaxijiet u bl-ispejjez relattivi bid-dispensa mis-smiegh a tenur tal-artikolu 167 tal-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12) ; u

Illi l-attur kien gie notifikat tard fil-ghaxija lejliet is-smiegh tal-kawza, ma setghax jikkomunika ma' l-avukat tieghu fil-hin limitatissimu moghti lilu u minkejja r-rikors tieghu tal-istess data biex dina l-Qorti takkordalu l-fakolta' li jissottometti nota tal-eccezzjonijiet, is-sentenza xorta nghatat fl-istess jum bid-dispensa tas-smiegh; u

Illi b'rikors tal-25 ta' Mejju, 1998 il-konvenut in ezequzzjoni tal-Mandat ta' Qbid fl-ismijiet premissi numru 526/97 talab li jsir il-bejgh in licitazzjoni tal-mobbli u immobbli maqbuda liema talba giet milqugha b'degriet ta' dina l-Onorabbli Qorti tad-9 ta' Gunju 1998; u

Illi xi granet wara li l-attur gie notifikat bid-digriet tad-9 ta' Gunju, 1998 fl-atti tas-subbasta numru 19/98 inkixef il-qerq u ghemil doluz li bih il-konvenut kien ottjena s-sentenza fuq imsemmija kif ukoll instabu d-dokumenti decisivi li juru bic-car li l-ammont mitlub mill-konvenut ma kienx dovut mill-attur .

Talab lill-konvenut jghid ghaliex m'ghandhiex din il-Qorti :

1. Tordna li l-kawza fl-ismijiet Eucharist sive Christ Cassar f'ismu u bhala proprpjetarju tad-ditta 'Giov. Cassar & Sons' kontra Savio Spiteri citazzjoni numru 227/96 decisiva b'sentenza ta' dina l-Onorabbli Qorti fil-14 ta' Novembru 1996 tigi rittrattata a bazi tal-artikoli 811(a) u (k) tal-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura civili (Kap. 12) .

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li huwa minn issa ghas-subizzjoni .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-attur debitament ikkonfermata bil-gurament tieghu .

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut li eccepixxa :

1. Illi in linea preliminari, ic-citazzjoni odjerna hija rrita u nulla ghaliex imkien fic-citazzjoni l-attur ma talab illi qabel xejn tithassar is-sentenza moghtija minn din l-Onorabbli Qorti tal-14 ta' Novembru 1996 fil-kawza fl-ismijiet 'Eucharist Cassar nomine –vs- Savio Spiteri', haga illi rikjesta as validitatem ai termini tal-artikolu 811 tal-Kap. 12 qabel ma tkun tista' tigi ritrattata l-imsemmija kawza ;
2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, din ic-citazzjoni odjerna hija wkoll irrita u nulla ghaliex ma hijiex akkompanjata bid-dokumenti necessarji sabiex b'xi mod isostnu t-talbiet attrici, u b'mod specjali d-dokumenti illi l-attur jghid illi **skopra** wara d-9 ta' gunju 1998 ;
3. Illi dejjem minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talbiet attricihuma infondati fid-dritt u fil-fatt ghaliex ma jezistux fil-fattispecje c-cirkostanzi u elementi necessarji sabiex tkun tista' tigi permessa t-thassir tas-sentenza u r-ritrattazzjoni tal-kawza ai termini tal-artikolu 811 fuq citat ;
4. Illi dejjem minghajr pregudizzju ghas-suespost, anke jekk ghall-grazzja tal-argument setghu xi darba jezistu xi elementi illi jirrendu possibbli tali thassir u ritrattazzjoni, kwalunkwe dirtt talvolta spettanti lil Savio Spiteri illi jitlob ir-ritrattazzjoni kien, fil-mument tal-prezentata ta' din ic-citazzjoni, kolpit bid-dekorrenza tat-terminu ta' dekadenza ta' tlett xhur ai termini tal-artikolu 818 tal-Kap. 12 ;
5. Illi dejjem minghajr pregudizzju ghas-suespost, fil-kaz odjern mhux veru illi l-esponenti adopera xi qerq bi hsara tal-attur, kif lanqas huwa veru illi jistghu jezistu xi dokumenti illi jistghu juru bic-car li l-ammont mitlub mill-esponenti ma kienx dovut mill-kontro parti u illi **l-attur ma kienx jaf bihom fil-mument illi inghatat is-**

sentenza illi taghha qeghda tintalab ir-ritrattazzjoni, jew li ma setghax igib qabel bil-mezzi li taghtih il-ligi .

6. Ghaldaqstant it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kollha kontra l-istess attur .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti tal-konvenut minnu mahlufa .

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza, inkluzi l-verbali tax-xhieda mismugha u d-dokumenti esebiti .

Ikkunsidrat :

Illi din hija kawza fejn qed tintalab ir-ritrattazzjoni ta' kawza ohra li nqatghet b'mod definittiv u ma kienx hemm appell minnha . Fid-**Diritto Processuale Civile** tas-serie **Manuali Giuridici** (Edizione Giuridiche Simone – 2000) fil-kapitolu IV li jittratta "**La revocazione**" pag. 411 insibu spjegat illi :

"La revocazione sostituisce un mezzo di impugnazione limitato a singole ipotesi tassativamente indicate all'articolo 395 c.p.c. Essa e' fondata sulla esistenza di particolari circostanze che, se fossero state conosciute dal giudice, avrebbero portato ad un giudizio diverso."

Imma qabel ma l-Qorti tkun tista' tipprocedi sabiex tezamina l-kaz, trid tigi trattata eccezzjoni preliminari tal-konvenut li tirrigwarda n-nullita' o meno ta' dawn il-proceduri prezenti . Permezz ta' din l-eccezzjoni l-konvenut jikkontendi illi c-citazzjoni odjerna hija irrita u nulla ghaliex imkien fic-citazzjoni l-attur ma talab illi qabel xejn tithassar is-sentenza moghtija minn din il-Qorti tal-14 ta' Novembru 1996 fil-kawza li taghha qed tintalab r-ritrattazzjoni .

L-artikoli 811 et. seq. tal-Kap. 12 li jirregolaw din il-materja ta' ritrattazzjoni jistipulaw illi kawza deciza b'sentenza moghtija fi grad ta' appell jew minn Qorti ta' l-ewwel grad li ghaddiet in gudikat, tista' fuq talba ta' wahda mill-partijiet li jkollha interess, tigi ritrattata, **wara li qabel xejn tigi**

mhassra dik is-sentenza, ghal xi wahda mir-ragunijiet elenkati fl-art. 811 .

Kif insibu spjegat fid-duttrina legali in materia, il-procedura f'kawza simili hija illi :

“.... Nel giudizio di revocazione si deve dapprima esaminare dai giudici la questione pregiudiziale ‘se sia, o no, ammissibile la domanda di revoca, perche’ proposta nei modi, nei termini, contro sentenza, e per alcuno dei titoli indicati dall’attore e determinati dalla legge negli articoli 494 e 495 del Codice di procedura civile’ .

Quando siffatta questione sia risolta negativamente l’autorita’ giudiziaria, con la stessa sentenza, con cui rigetta la domanda per revocazione, condanna l’attore nella perdita della somma, che fu depositata a titolo di multa, e di piu’ nelle spese del giudizio, e, occorrendo, anche nel risarcimento dei danni sofferti dall’altra parte .

Se invece la domanda dell’attore e’ accolta, la sentenza, che ammette la revocazione, ordina la restituzione delle somme depositate, e rimette le parti nello stato in cui erano prima della pronunciazione della sentenza revocata: che se questa gia’ fosse stata eseguita, si dovra’ restituire l’esatto cogli interessi dal giorno del pagamento.”

(L. Mattiolo: Trattato di Diritto Giudiziario Civile Italiano vol. IV 5 ta’ ed. Torino: 1904 # 950, 951).

Il-Qrati taghna wkoll kellhom diversi opportunitajiet jippronunzjaw ruhhom dwar kif ghandha tigi ttrattata kawza simili : FI-Appell Civili: “Kontrollur tad-Dwana vs. Michael Zammit et. deciza fil.5.6.1985 (Kollez. Vol. LXIX Pt. II. p. 220 et. seq.) gie mfisser illi :

“L-artikolu 814 tal-Kodici ta’ Organizzazzjoni u Procedura Civili (illum l-artikolu 811) jiddisponi illi ‘ kawza deciza b’sentenza moghtija fi grad ta’ appell, tista’, fuq talba ta’ wahda mill-partijiet li jkollha interess, tigi ritrattata, wara li qabel xejn tigi mhassra dik is-sentenza, ghal wahda mir-ragunijiet li gejjin .....’ u l-artikolu 823 (illum 820) jghid illi

(1) meta t-talba ghar-ritrattazzjoni tigi milqugha bit-thassir tas-sentenza appellatta, il-kawza tigi mismugha mill-gdid fil-mertu fl-istess gurnata jew f'ohra li tiddestina l-Qorti u (2) izda fuq talba ghar-ritrattazzjoni ghandha tinghata dejjem sentenza separata .

Jidher car mill-imsemmija kliem ta' l-Artikoli ccitata illi l-gudizzju tar-ritrattazzjoni ghandu zewg skopi, jigifieri dak li tigi annullata sentenza li tkun saret gudikat bejn il-partijiet u dak li terga' tiftah it-trattazzjoni tal-kawza biex tigi ottenuta sentenza . Ghalhekk il-gudizzju tar-ritrattazzjoni huwa kompost minn zewg stadji, wiehed differenti mill-iehor, maghrufin fid-dottrina bhala "il rescindente" u "il rescissorio" .

Il-ligi ghalhekk trid li qabel xejn tigi mhassra jew revokata in toto s-sentenza impunjata billi minghajr dan it-thassir totali mhux possibbli li l-kawza tigi ttrattata mill-gdid . Huwa biss wara li jkun sar dan li tista' ssir it-trattazzjoni l-gdida tal-kawza billi sakemm dan it-thassir ma jkunx sar, dik is-sentenza tkun ta' ostakolu ghar-riezami tal-kawza (Qorti ta' l-Appell, Neg. Paolo Borg vs Neg/ Francis Grech et 27 ta' Gunju 1949, Kollez. De. vol. XXXIII. I. 754) .... "

Fil-kaz in ezami nsibu illi ghalkemm fil-premessi tieghu l-attur jindika diversi ragunijiet ghaliex fil-fehma tieghu l-kawza msemmija fic-citazzjoni ghandha tigi ritrattata, imbaghad fit-talbiet jillimita ruhu sabiex jitlob biss ir-ritrattazzjoni, minghajr ma jitlob qabel xejn ir-revoka tas-sentenza kontestata . Din il-Qorti ghalhekk f'tali cirkostanzai ma tista' qatt tilqa' t-talba ta' l-attur ghar-ritrattazzjoni, anke jekk jidrilha li jista' ghandu ragun fuq x'hiex jitlob li terga' tinstema mill-gdid il-kawza kontestata, ghax dejjem tibqa' ta' ostakolu l-istess kawza kontestata li ghaddiet in gudikat .

Ghal dawn il-motivi, filwaqt illi tilqa' l-eccezzjoni preliminari tal-konvenut, tiddikjara c-citazzjoni odjerna irrita u nulla ghax ma ntalbitx ukoll ir-revoka tas-sentenza kontestata, haga ndispensabbli fi procedura ta' ritrattazzjoni bhala ma hi dik prezenti .

L-ispejjez ikunu a karigu ta' l-attur .

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----